

TOMKE®

Jaarverslag 2013

Jaargang 17

Thema kunst

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Algemene informatie over de doelstelling en organisatie van het Tomke-project	4
Wie is Tomke? Wat is het Tomke-project?	4
Materialen voor peuters en opvoeders	4
Informatie voor professionals	4
Organisatie van het Tomke-project	5
Financiering	5
<hr/>	
2. Verslag over de activiteiten zoals die concreet in 2013 hebben plaatsgevonden	6
Thema kunst	6
Activiteiten voor en met peuters	6
Informatievoorziening en materialen voor professionals	8
Materialen voor peuters en opvoeders	9
<hr/>	
3. Leden van Tomke-wurkgroep 2013	10
<hr/>	
4. Tomke financieel verslag 2013	11
<hr/>	
Bijlage Overzicht van de participerende organisaties	12

Voorwoord

Sinds 1996 wordt met het Tomke-project gewerkt aan taal- en leesbevordering in Fryslân. Doel is de Friestalige leescultuur die kinderen in de voor- en vroegschoolse leeftijd omgeeft, te bevorderen. Met behulp van het Tomke-project krijgen ouders en anders opvoeders actueel en aantrekkelijk Fries materiaal in handen, een belangrijke voorwaarde als het gaat om het tot stand brengen van een meertalige taalomgeving. Uiteindelijk zal dit de taalontwikkeling en het leesgedrag van de kinderen stimuleren, zowel in het Fries als in het Nederlands.

Tomke heeft in de loop van zijn bestaan al van alles beleefd. In 2013 heeft hij zich met kunst bezig gehouden. Zonder de grote inzet van diverse organisaties was dit niet mogelijk geweest. De bijdrage van subsidiegevers (de provincie Fryslân en bijna alle gemeenten in Fryslân) is ook van cruciaal belang voor het maken van Tomke-materialen en het uitvoeren van de activiteiten voor peuters en hun opvoeders.

De Tomke-werkgroep bedankt alle subsidiegevers en iedereen, die op welke wijze dan ook heeft bijgedragen, voor hun bijdrage. Zonder dat kan Tomke geen avonturen beleven en kan het Tomke-project niet de noodzakelijke handvaten en impulsen verzorgen die nodig zijn voor een meertalige omgeving. Het verheugt ons u hierbij het inhoudelijke verslag en de financiële verantwoording aan te bieden.

De coördinatoren van het Tomke-project,

Gertrud Palstra (BSF)
Carolien ter Schuur (Afûk)

1. Het Tomke-project

Wie is Tomke? Wat is het Tomke-project?

Het Fryske Tomke voorlees- en taalstimuleringsproject, het Tomke-project, heeft deze naam omdat alle materialen en activiteiten gebaseerd zijn op verhalen over de peuter Tomke. Tomke is een driejarig jongetje dat allerlei avonturen beleeft met zijn hondje Romke, Kornelia de Kangaroo (met haar boekenbuidel) en het buurmeisje YanaYu. Ze praten allemaal Frysk. Het Tomke-project richt zich op kinderen van 2 t/m 4 jaar en hun opvoeders. Het project wil ouders en leidsters van peuters informeren over het gebruiken van taal in de omgang met jonge kinderen. Voorlezen, liedjes zingen, (taal)spelletjes en aandacht voor de dagelijkse zaken zijn belangrijk voor het leggen van een goede taalbasis. Dat geldt voor alle talen, dus ook voor het Frysk; kinderen die de eigen moedertaal goed beheersen, kunnen gemakkelijker een andere taal leren. Uit diverse wetenschappelijke onderzoeken is gebleken dat leesbevordering een goede taalontwikkeling tot gevolg heeft. Een goede taalontwikkeling en meertaligheid hebben een gunstige invloed op de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling. Goede taalvaardigheid heeft ook een positieve invloed op het schoolsucces.

Het Tomke-project heeft als doel de Friestalige leescultuur die kinderen in de voor- en vroegschoolse leeftijd omgeeft, te bevorderen om uiteindelijk de taalontwikkeling en het leesgedrag van de kinderen te stimuleren, in zowel het Frysk als het Nederlands.

Materialen voor peuters en opvoeders

Een belangrijke opdracht voor het Tomke-project is het ontwikkelen en aanbieden van Friestalig materiaal dat in een meertalige VVE-omgeving kan worden gebruikt. In het algemeen hebben peuterspeelzalen en kinderdagverblijven weinig middelen voor materiaal en (bij)scholing als het gaat om het creëren van een Friese taalomgeving. Het Tomke-project voorziet hierin. Door het (voor)lezen in de Friese taal en het gebruik van eigentijdse materialen wordt een verantwoorde basis gelegd voor de taalontwikkeling van peuters. Dit geldt niet alleen voor Friestalige kinderen, ook bij niet Friestalige kinderen is gebleken dat deze aanpak goed werkt als een soepele kennismaking met de Friese taal. Het materiaal nodigt uit tot direct gebruik. Dat bevordert de acceptatie bij het publiek en het daadwerkelijk gebruik als middel tot taalontwikkeling in een meertalige omgeving. De verschillende uitingen (zoals het Tomke-boekje, de tv-avontuurtjes en de Tomke-website) zijn inhoudelijk op elkaar afgestemd. Dit bevordert herkenning en versterkt de acceptatie.

Informatie voor professionals

Voor leidsters, medewerkers en andere professionals die zich bezig houden met het jonge kind zijn er de jaarlijkse Tomke-inspiratieavonden, de Tomke-nieuwsbrieven en de Tomke-website www.tomke.nl. De inspiratieavonden zijn bedoeld voor kennisoverdracht.

De Tomke-nieuwsbrief bevat informatie over activiteiten en nieuwe materialen. Daarnaast is de Tomke-website een belangrijke informatiebron.

Organisatie van het Tomke-project

Het Tomke-project wordt structureel bewaakt en doorontwikkeld in een samenwerkingsverband van diverse organisaties, die er tijd, menskracht en energie in steken. Het project staat onder toezicht van het PLF (Platfoarm Lêsbefoarding Fryslân).

De algemene projectcoördinatie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de Afûk en de Bibliotheekservice Fryslân. Hierbij heeft Bibliotheekservice Fryslân een algemeen coördinerende taak, verzorgt de subsidieaanvragen, het jaarverslag en de financiële verantwoording. Bovendien initieert BSF het programma voor de bibliotheken. De Afûk coördineert de ontwikkeling en productie van de materialen, onderhoudt de contacten met de verschillende doelgroepen en afgevaardigden van de instellingen, verzorgt de correspondentie en de notulen, bewaakt de voortgang en inspireert de mensen van de werkgroep. Voor de uitvoering van het project is een werkgroep actief. Deze werkgroep komt 8 maal per jaar bijeen en draagt in hoge mate bij tot een goede afstemming en continuïteit van de diverse activiteiten. De Tomke-werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de participerende organisaties. De BSF levert de voorzitter

voor deze werkgroep, de Afûk verzorgt het secretariaat. Dankzij de continuïteit in de uitvoering wordt het Tomke-programma op handen gedragen - door peuters, ouders, grootouders en leidsters van peuterspeelzalen en kinderopvang. Binnen het project worden regelmatig nieuwe materialen ontwikkeld en beschikbaar gesteld voor peuterspeelzalen, kinderopvang, bibliotheken en thuis. Doordat het aanbod in een behoefte voorziet nemen de oplages elk jaar toe.

Bijlage 1 geeft een overzicht van de participerende organisaties en de leden van de werkgroep.

Financiering

In 2013 ontving het Tomke-project subsidie van de Provinsje Fryslân en bijna alle gemeenten in Frysân, te weten: Achtkarspelen, het Bildt, Boarnsterhim, Dantumadiel, Dongeradeel, Ferwerderadiel, Gaasterlân-Sleat, Heerenveen, Kollumerland, Leeuwarden, Leeuwarderadeel, Lemsterland, Littenseradiel, Menameradiel, Opsterland, Skarsterlân, Súdwest-Fryslân en Tytsjerksteradiel. Bij de aanvragen voor subsidie bij gemeenten is de hoogte van het aangevraagde bedrag gebaseerd op het aantal inwoners van de desbetreffende gemeente. Bovendien werd ook door de Afûk, BSF, Omrop Fryslân en Partoer een financiële bijdrage geleverd. In hoofdstuk 3 vindt u het financieel verslag en verantwoording over 2013.

2. Verslag van het jaar 2013

Thema kunst

Het thema voor 2013 was 'kunst'. Dit betekent dat 'kunst' als kapstok is gebruikt voor de verhalen in de Tomke-boekjes en alle andere activiteiten.

Net als in voorgaande jaren zijn er binnen het Tomke-project drie invalshoeken te onderscheiden, te weten activiteiten voor en met peuters, activiteiten voor en met opvoeders (ouders en professionals) en het ontwikkelen van materiaal t.b.v. een meertalige VVE omgeving.

Activiteiten voor en met peuters

- De Fryske Foarlêswike
- Tomke in de bibliotheken;
 - Nationale Voorleesdagen
 - mei Tomke op de foto
- Tomke op de televisie
- Voorstelling 'Help ...in oaljefant' en 'De Hutselfrutsel'
- 'Tomke-wrâld'
- Tomke-app

De Fryske Foarlêswike / De Friese Voorleesweek

Begin juni is het voorleesboekje 'Wat in keunst!' verschenen. Dit boekje werd gratis uitgedeeld en voorgelezen tijdens De Fryske Foarlêswike. In de periode van 3 juni t/m 7 juni 2013 werd op 375 (2012-382) locaties voor kinderopvang of peuterspeelzalen voorgelezen.

De meeste locaties hebben meer dan één groep. Het voorlezen gebeurde in 23 gemeenten, verspreid over 248 peuterspeelzalen (2012-250), 127 kinderdagverblijven (2012-132) en 57 gastouders (2012-60). In totaal is er aan 680 groepen peuters voorgelezen. In veel gemeenten was het resultaat 100% dat wil zeggen dat alle speelzalen en dagverblijven mee gedaan hebben. In 2013 is voorgelezen aan ruim 12.400 (2012-12.500) peuters, inclusief 500 peuters in de Stellingwerven.

It Selskip foar Fryske Tael en Skriftekennisse organiseerde het voorlezen en uitdelen van de Tomke-boekjes in De Fryske Foarlêswike. Om het voorlezen te realiseren waren er maar liefst 500 enthousiaste voorlezers actief. Een team van 58 contactpersonen koppelde per gemeente de voorlezers aan de diverse locaties.

Tomke in de bibliotheken

Vanaf het begin zijn de Friese bibliotheken betrokken bij het Tomke-project. Tussen het overweldigende Nederlandstalige aanbod van landelijke programma's heeft Tomke in de bibliotheken inmiddels zijn eigen plekje verworven.

Ter aankleding van allerlei activiteiten voor de voorschoolse periode werden Tomke-materialen gebruikt en/of uitgedeeld.

Tijdens de Nationale Voorleesdagen in januari 2013 konden peuters met hun ouders of grootouders in de

bibliotheek het boekje 'In prachtich skilderij' ophalen. Er werden maar liefst 3.500 gratis exemplaren van dit útdielboekje (uitdeelboekje) verspreid. Tijdens deze actie werden ouders geïnformeerd over meertalig opvoeden en over de mogelijkheid kinderen t/m 16 jaar gratis lid te maken van de bibliotheek.

Tijdens het Fertel & Foarlê Festival in de eerste twee weken van juni organiseerden 27 bibliotheken de activiteit 'Mei Tomke op de Foto' (met Tomke op de foto). Hiervoor werden levensgrote Tomke-kostuums met een hoog 'aaibaarheidsgelalte' ingezet. Zowel door de kinderen als hun ouders werd deze activiteit erg gewaardeerd. Ook werd er voorgelezen en kregen de kinderen het Tomke-boekje mee naar huis.

Tomke op de televisie

Voor de tv werden 18 nieuwe Tomke-verhaaltjes geschreven door Riemkje Pitstra en Auck Peanstra, met illustraties van Luuk Klazenga. De stemmen werden ingesproken door Tamara Schoppert en Douwe de Bildt. Feije van der Meer van Omrop Fryslân verzorgde de opnames en had de eindredactie in handen. De nieuwe Tomke-afleveringen werden uitgezonden in en rondom De Fryske Foarlêswike en gedurende de rest van het jaar waren herhalingen te zien. Elk weekend is bij Omrop Fryslân 'Tomke-tiid' te zien, een programma voor peuters met Tomke in de hoofdrol.

Voorstelling 'De Hutselfrutsel'

De voorstelling met Tomke in de hoofdrol sluit aan bij het thema kunst maar past ook goed bij thema's over kleur en vorm, de zintuigen en muziek.

In de voorstelling wil Tomke een Hutselfrutsel voor zijn verjaardag hebben. Kornelia weet wie dat kan maken, de poppenmaker. Onderweg naar de poppenmaker gebeuren er natuurlijk allemaal vreemde dingen. De voorstelling duurt ongeveer 30 minuten en kan gespeeld worden in speellokalen van kinderdagverblijven, peuterspeelzalen, bibliotheken enz. De kinderen worden actief betrokken bij het verhaal. De belangstelling voor de voorstelling is groot.

Tomke-wrâld

'Tomke-wrâld' (Tomke-wereld) is een interactieve site voor peuters, ondergebracht bij de website over Tomke. In de Tomke-wrâld is van alles te vinden voor peuters. Het scherm is zo ingericht dat kleine kinderen (vanaf twee jaar) heel gemakkelijk met de muis over het scherm kunnen navigeren. Het is een kleurig geheel, met geluid, prentenboeken met bewegende beelden, kleurplaten, puzzels, voorleesverhaaltjes, liedjes, taalspelletjes en knutselwerkjes om te downloaden. De thema's van Tomke-wrâld werden regelmatig aangepast aan thema's die passen bij de tijd van het jaar en bij de thema's die worden gebruikt op de kindercentra.

Tomke-app

Geschikt voor de Ipad is de Tomke-app. Deze is gratis te downloaden in de Appstore van Apple. De app is bedoeld voor peuters en bestaat uit drie Tomke-boekjes op rijm. De beelden bewegen en het verhaal wordt voorgelezen. Na elk verhaal kan het kind een spelletje doen.

Informatievoorziening en materialen voor professionals

- Tomke-nieuwsbrief
- Tomke-inspiratieavonden
- Website www.tomke.nl
- Tomke en de Sânglêsrige

Tomke-nieuwsbrief

De nieuwsbrief voor professionals verscheen in 2013 drie keer. De nieuwsbrief werd in een oplage van 1250 stuks verstuurd naar alle peuterzalen en kindercentra en de jeugdconsulenten van de bibliotheken. De nieuwsbrief informeerde hen over activiteiten, nieuwe materialen en andere zaken met betrekking tot Tomke en VVE-onderwerpen.

Tomke-inspiratieavonden

De inspiratie-avonden zijn een activiteit van de Tomke-werkgroep. De eindverantwoordelijkheid voor de organisatie was in handen van Stichting Partoer CMO Fryslân. De avonden zijn speciaal bedoeld voor leidsters van kindercentra en andere professionals. Voorheen werd deze activiteit (onder de naam Tomke-symposium) georganiseerd in november. Om beter aan te sluiten bij De Fryske Foarlêswike (juni) is de activiteit verplaatst naar de maand april.

De avonden stonden in het teken van het thema kunst en vonden plaats in Stiens (cultureel centrum de Skalm) en Heerenveen (museum Willem van Haren).

Het programma bestond uit de volgende onderdelen:

- Opening met medewerking van Tamara Schoppert met 'de kunst van vertellen'.
- Voorleesplein; een interactief plein waar bezoekers door Pabo-studenten van de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden werden geïnformeerd en geïnspireerd over interactief voorlezen. Ook werden de nieuwe materialen op een creatieve manier gepresenteerd.
- Drie workshops, te weten: 'kunst in je groep', 'kunst in een thema' en 'wat een kunst'.

De avonden en de nieuwe opzet werden positief gewaardeerd en door bijna 80 professionals bezocht. In 2014 zal het concept 'inspiratieavond' verder uitgebouwd worden.

Website www.tomke.nl

In 2013 is de vernieuwde Tomke-website online gegaan. Hierdoor is de site nu ook goed te gebruiken op een tablet of iPad. De website bestaat nog steeds uit spelletjes en verhalen voor de kinderen (zie Tomke-wrâld), informatie voor ouders en professionele opvoeders. De website richt zich op taal- en leesbevordering. De website wordt continu actueel gehouden en de inhoud van bijvoorbeeld de spelletjes, verhalen, kleurplaten, werkbladen en taalactiviteiten worden geregeld aangepast aan diverse thema's die passen bij de tijd van het jaar en thema's die gebruikt worden in kindercentra. Via de website worden digitale nieuwsbrieven verstuurd en is er nieuws over Tomke te vinden. Via de Tomke-Facebookpagina zijn er meer dan 700 mensen die regelmatig nieuwe berichten van Tomke krijgen.

Door het opkomend gebruik van tablets en het gebruik van de Tomke-app was het aantal bezoekers van de Tomke-website gedaald. De oude versie van de Tomke-website werkte

namelijk niet goed op een tablet. Tussen 1 januari en eind oktober 2013 was het aantal (unieke) bezoekers dan ook gemiddeld zo'n 700 per maand. Door de nieuwe website stijgt het aantal bezoekers weer en vanaf de lancering op 25 oktober 2013 zit het nu op zo'n 1100 (unieke) bezoekers per maand.

Tomke en de Sânglêsrige

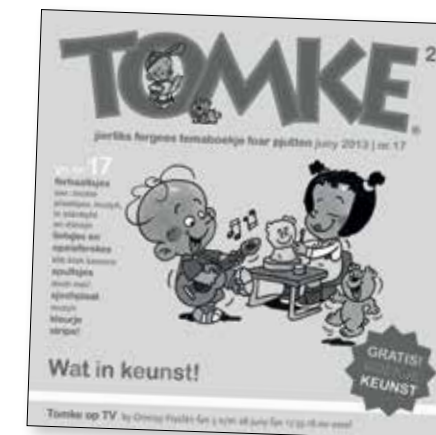
De Tomke-werkgroep nam in 2003 het initiatief tot de uitgave van Friestalige thema-brochures. Hieruit ontstond de Sânglêsrige, als totaalprogramma voor peuterspeelzalen, met aandacht voor taalontwikkeling, motoriek en andere ontwikkelingsgebieden. Er zijn nu 13 themabrochures (voor kinderen van 2-5 jaar) beschikbaar met aantrekkelijk verwerkingsmateriaal, een handleiding en een dvd. De thema's komen ook terug op de Tomke-website.

Materialen voor peuters en opvoeders

- Tomke-boekje 'In prachtich skilderij'
- Tomke-boekje 'Wat in keunst'
- Tomke-dvd
- Tomke-poster
- Tomke-vertelkoffer
- Heit en Mem

Tomke-boekje 'In prachtich skilderij'

Tijdens de Nationale Voorleesdagen in januari 2013 werden door de bibliotheken 3500 exemplaren van het boekje 'In prachtich skilderij' gratis uitgedeeld aan de jongste bibliotheekbezoekers. Het boekje bestaat uit een verhaal, een opzegversje en een spelletje. Ditmaal was Auck Peanstra de schrijfster, Luuk Klazenga verzorgde de illustraties.

Tomke-boekje 'Wat in keunst'

Tijdens De Fryske Foarlêswike is het Tomke-themaboekje uitgedeeld. Het voorleesboekje verscheen in een Friestalige, Bildtse en Stellingwerfse versie met vier verhaaltjes en twee stripverhaaltjes. Naast de verhaaltjes bevatte het voorleesboekje weer talrijke illustraties, twee opzegversjes, twee liedjes, spelletjes, een praatplaat en een kleurplaat. Ook was er informatie opgenomen over het Tomke-project, Friese prentenboeken en andere media. Het 28 pagina's tellende boekje werd vormgegeven in de karakteristieke en herkenbare Tomke-stijl door Monique Vogelzang. Net als voorheen verzorgden de schrijfsters Auck Peanstra en Riemkje Pitstra de verhaaltjes. Liedjes en versjes waren van Geartsje Douma en de illustraties werden verzorgd door Luuk Klazenga en Linda de Haan.

Het Tomke-boekje verscheen begin juni en werd gratis gedistribueerd via het netwerk van de bibliotheken en de consultatiebureaus. Het grootste deel werd uitgedeeld door de voorlezers tijdens De Fryske Foarlêswike. De oplage bedroeg 32.000 Friestalige exemplaren, 1.050 in het Bildts en 1.050 in het Stellingwerfs.

Dvd

Er is een dvd geproduceerd in een oplage van 100 stuks. Deze bevat acht uitzendingen van de 18 nieuwe tv avontuurtjes van Tomke.

Tomke-poster

De Tomke-poster, met daarop de illustratie van de voorkant van het Tomke-boekje, maakte weer deel uit van het aanbod. Ook dit jaar werden de posters opgehangen in bibliotheken, peuterspeelzalen, kinderopvang, wachtkamers, consultatiebureaus, gemeentehuizen en buurthuizen

Tomke-fertelkoffer

In 2009 hebben peuterspeelzalen en kinderdagverblijven een Tomke-fertelkoffer met allerlei Tomke-materialen gekregen. Net als in voorgaande jaren kwam in 2013 een aanvulling voor de koffer. Dit waren de volgende materialen:

- Tomke-dvd met 8 avontuurtjes
- een handleiding met lessuggesties bij het thema 'kunst', kleurplaten en praatplaten.

Heit en Mem

Heit en mem is een tweetalig (Fries en Nederlands) tijdschrift voor jonge ouders. In 2013 bracht de Afûk drie nummers van Heit & Mem uit, die o.a. via openbare gebouwen, zoals bibliotheken, over de hele provincie werden verspreid. Het blad besteedde ook aandacht aan nieuwe materialen en achtergrondinformatie over het Tomke-project, waardoor deze programma's elkaar versterken.

3. Leden van Tomke-wurkgroep

In 2013 bestond de werkgroep uit de volgende leden:

- Gertrud Palstra / Bibliotheekservice Fryslân, coördinatie
- Carolien ter Schuur / Afûk, coördinatie
- Lineke Kuipers / Afûk
- Riemkje Pitstra / onderwijsdeskundige
- Mirjam van der Hoek / SFBO
- Mieke Vos / Cedin
- Partoer CMO Fryslân
- Feije van der Meer / Omrop Fryslân

4. Tomke financieel verslag 2013

	jaarrekening 2013	begroting 2013	jaarrekening 2012
LASTEN			
Materiaal			
Tomke-boekjes, Frysk, Bildts & Stellingwerfs	15.044	15.500	15.620
Overige Tomke-materialen	2.564	3.000	4.276
Evenementen			
Televisie-uitzendingen	33.024	33.360	57.932
Tomke-inspiratieavonden	15.783	5.500	17.294
Distributie			
Kosten van verspreiding	129	1.500	226
Jaarverslag	374	1.000	505
Organisatiekosten			
Bureaunkosten/ projectcoördinatie AFUK	10.370	16.000	10.675
Extra uren AFUK	6.020		5.590
Bureaunkosten/ projectcoördinatie BSF	8.203	12.000	8.221
Financiële begeleiding	1.500	1.500	1.500
Onvoorzien	214		305
TOTAAL LASTEN	93.225	89.360	122.144
BATEN			
Subsidies			
Subsidie Provincie	24.990	24.990	24.500
Subsidie Gemeenten	25.353	25.325	27.446
	50.343	50.315	51.946
Materiaal			
Verkoop Tomke materialen	1.525	2.000	3.212
Evenementen			
Entree deelnemers Tomke-inspiratieavonden	1.523	1.500	875
Organisatie			
Eigen bijdrage deelnemers	39.835	35.545	66.111
TOTAAL BATEN	93.225	89.360	122.144

Algemene opmerkingen

De begroting van 2013 is gebaseerd op de verwachte subsidie-inkomsten. Het overzicht op deze pagina wordt gepubliceerd in het 'openbare' Tomke-jaarverslag

Bijlage Overzicht van de participerende organisaties

Platfoarm Lêsbefoarding Fryslân (PLF)

Het PLF is een overkoepelend orgaan in de provincie Fryslân, met als doelstelling het stimuleren van onderlinge samenwerking. De kerntaak van het PLF is het coördineren van projecten voor taal- en leesbevordering. Het PLF wil zich inzetten voor een meertalig leesklimaat in de gehele provincie en fungeert daarbij als aanspreekpunt voor subsidieverleners, politiek, beleidsmakers. De landelijke Stichting Lezen -een belangrijk pleitbezorger voor de tweede rijkstaal- neemt ook deel in dit overlegorgaan. Vanuit het PLF worden subsidieaanvragen ingediend en de voortgang van het Tomke-project bewaakt. De financiële afwikkeling doet de afdeling Facilitair Bedrijf van Bibliotheekservice Fryslân, waar ook het PLF-secretariaat is gevestigd.

Afûk - www.afuk.nl

De Afûk heeft als missie de Friese taal en cultuur dicht bij de mensen te brengen. Daarvoor zet de Afûk verschillende middelen in zoals het aanbieden van cursussen Fries, het ontwikkelen en beschikbaar stellen van Friestalig materiaal en het (mee) organiseren van activiteiten waardoor de voordelen van meertaligheid in het algemeen en de culturele waarde van de Friese taal in het bijzonder onder de aandacht worden gebracht. Binnen het Tomke-project zorgt Afûk met name voor het ontwikkelen en produceren van de materialen en het onderhouden van de contacten met de doelgroepen en organisaties. Deze werkwijze waarborgt de efficiëntie en bevordert de synergie met andere programma's.

Bibliotheekservice Fryslân - www.bfrl.nl

Bibliotheekservice Fryslân ondersteunt als provinciale serviceorganisatie de Friese bibliotheken bij het uitvoeren van hun werk door het leveren van facilitaire diensten, het ontwikkelen en aanbieden van nieuwe producten en diensten en door landelijke projecten naar provinciale en lokale schaal te vertalen. De BSF voert een actief beleid om het lezen in het Fries te bevorderen.

Binnen het Tomke-project heeft BSF met name een

coördinerende rol. Het financiële onderdeel van het Tomke-project (verzorgen van de jaarverslagen, subsidieaanvragen) zijn bij BSF ondergebracht. De Tomke-activiteiten voor de bibliotheken worden door de BSF opgezet en gecoördineerd. Het vervoer van de diverse Tomke-boekjes naar de bibliotheken wordt ook door BSF geregeld.

De samenwerkende bibliotheken in Fryslân FBN – www.ontdekdebieb.nl

De provincie telt in 2013 zeven bibliotheekorganisaties:

- 1 Noordoost Fryslân
- 2 NoordWest Fryslân
- 3 Súdwest Fryslân
- 4 Midden-Fryslân
- 5 Súd Fryslân
- 6 Zuidoost Fryslân
- 7 Smallerland

In de loop van 2013 zijn de clusters Súd Fryslân en Súdwest Fryslân gefuseerd. De nieuwe organisatie in deze regio heeft de naam Mar en Fean.

Vanuit deze organisaties worden de bibliotheken (filialen), mediatheken en lytse bys aangestuurd. Binnen het Tomke-project speelt het netwerk van bibliotheken met name een rol in de distributie van Tomke-materialen en het verschaffen van informatie over meertalig opvoeden aan ouders en natuurlijk het beschikbaar stellen van (voor)leesmateriaal.

CEDIN Taalsintrum Frysk – www.cedin.nl

Taalsintrum Frysk is een onderdeel van Centrum voor Educatieve Diensten CEDIN. Zij houdt zich bezig met meertalig taalbeleid en streeft daarbij naar een gelijkwaardige positie van de Friese taal. Binnen het Tomke-project denkt CEDIN onder andere mee over de educatieve aspecten van het gehele Tomke-gebeuren.

Stichting Partoer CMO Fryslân – www.partoer.nl

Als Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling werkt Partoer CMO Fryslân samen met maatschappelijke organisaties en overheden aan een leefbare en veilige Friese samenleving. Binnen het Tomke-project verzorgt Partoer CMO de voorbereidingen en uitvoering van het jaarlijkse Tomke-symposium, gericht op kennisoverdracht naar leidsters en andere professionals.

Partoer
CMO Fryslân

Sintrum Frysktalige Berne-Opfang (SFBO)

Het SFBO is hét informatie-, kennis- en steunpunt op het gebied van meertaligheid en taalstimulering in de voorschoolse periode. De Provincie Fryslân stelt SFBO in de gelegenheid om peuterspeelzalen en kinderdagverblijven te ondersteunen bij het ontwikkelen van Fries of tweetalig taalbeleid.

Het SFBO heeft een permanente vertegenwoordiger in de Tomke-werkgroep. Haar inbreng zorgt er mede voor dat de ontwikkelde materialen goed aansluiten bij de behoeften van de pedagogisch medewerkers.

Omrop Fryslân – www.omropfryslan.nl

De regionale televisie verzorgt nieuws en informatie uit en over Fryslân, maakt achtergrondprogramma's, ontspanning en muziek. Voor kinderen is er elke avond een speciaal programma. In samenwerking met CEDIN verzorgt Omrop Fryslân schooluitzendingen voor radio en televisie. Binnen het Tomke-project zorgt de Omrop voor het ontwikkelen en uitzenden van de Tomke-afleringen op de tv.

Omrop Fryslân

Selskip foar Fryske Tael en Skriftekennisse

It 'Selskip foar Fryske Tael en Skriftekennisse' steunt de Friese taal en cultuur. In samenwerking met de Tomke-werkgroep wil het 'Selskip' het lezen en het voorlezen een stimulans geven. Het zorgt voor de contacten tussen de voorlezers en de speelzalen. Voor de voorlezers worden voorleescursussen georganiseerd. Ieder jaar organiseert het 'Selskip' tijdens het FFFestival 'De Fryske Foarlêswike'. De voorleesweek is een samenwerkingsproject tussen It Selskip en het Tomke-project. Het doel van het project is om elk jaar in deze week voor te lezen aan peuters op peuterspeelzalen en kinderdagverblijven, bij gastouders en in bibliotheken. De organisatie van het voorlezen ligt in handen van It Selskip en de materialen (Tomke-boekje, posters, pr-materialen) worden verzorgd vanuit het Tomke-project.

De Thuiszorg-organisaties

De thuiszorg-organisaties dragen zorg voor consultatiebureaus, begeleiding, contacten en cursussen. Ze zijn er voor moeder en kind. Binnen het Tomke-project spelen zij een rol in het bereiken van jonge ouders middels distributie van het Tomke-boekje.